

STANOWISKO

Klubu Radnych Koalicji Obywatelskiej w sprawie uchwalenia budżetu miasta Siemianowice Śląskie na 2021 rok, zgłoszone podczas XXV Sesji Rady Miasta w dniu 17 grudnia 2020 roku

Dla jasności odbioru naszego stanowiska pragniemy zaznaczyć, że akceptujemy w znacznej części przedstawiony w budżecie miasta na 2021 rok plan dochodów i wydatków, które są niezbędne. Ubolewamy nad spadkiem dużej części dochodów miasta, co jest wynikiem długiego okresu trwania pandemii Covid-19; oczekujemy przy tym rekompensującej pomocy dla samorządów ze strony Rządu, czyli budżetu centralnego.

Zgłaszamy jednak kilka krytycznych uwag i sugestii, w szczególności odnoszących się do dochodów, w tym pochodzących z wyprzedaży majątku oraz do wydatków na oświatę, inwestycje, środki unijne, mieszkalnictwo komunalne, zaś w głównej mierze do stopnia zadłużenia miasta:

1. prawie 74% dochodów pochodzi ze źródeł zewnętrznych, tylko niespełna 26% to dochody własne, których źródłem są m.in.: sprzedaż majątku - 3%; podatek od nieruchomości - 9,1%; czynsz od lokali mieszkalnych i użytkowych - 4,1% (przy wysokim stopniu nieegzekwowalnych zaległości czynszowych). Możliwości atrakcyjnej wyprzedaży działek pod willowe osiedla deweloperskie niebawem się wyczerpią, a wówczas, co będziemy sprzedawać, by powiększyć dochody budżetu? Natomiast zupełnie upadła koncepcja budowy osiedla komunalnego na Bańgowie. Zwracamy uwagę na brak inwestycji generujących dochody, obecnie głównie inwestujemy w przyszłe źródła wydatków! Wskazujemy potencjalne źródła dochodów i oszczędności, jak wpływy za korzystanie z nieruchomości przez MPGKiM, czy odłożenie budowy cmentarza na kolejne lata.
2. wydatki w dziale 801 i 854, czyli generalnie na oświatę są nadal poważnie niedoszacowane, co obserwujemy od początku kadencji: w 2019 r. na kwotę 16,9 mln zł; w 2020 r. na kwotę 15,2 mln zł. Wykonana analiza wskazuje, że na 2021 rok niedoszacowanie wydatków ogółem przekracza 5 mln zł. To samo dotyczy dotacji budżetowych dla jednostek oświatowych: w 2019 r. niedoszacowane były na kwotę 11,3 mln zł.; w 2020 r. na kwotę 15,2 mln zł. Szacunki wskazują, że w 2021 będziemy musieli dołożyć 13,1 mln zł. Podobnie jest w odniesieniu do szkół publicznych, którym w br. musieliśmy przyznać dodatkowo 5,4 mln zł. Uznajemy, że wydatki w dziale 801 i 854 są istotnie niedoszacowane i w tej części nierealne. Nie zabezpieczają faktycznych potrzeb szkolnictwa w 2021 roku. Nadmienić należy, że w trakcie prac nad projektem budżetu Wydział Edukacji odmówił radnym Klubu Koalicji Obywatelskiej dostępu do szczegółowych informacji, na których oparto projekt budżetu.
3. wydatki inwestycyjne są kluczowe, gdyż decydują o konkurencyjności samorządu, która wpływa na tworzenie miejsc pracy. Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem w 2021 r. to 10,51 % i systematycznie spada, co jest negatywną tendencją (w zeszłym roku było 13,8 %, w 2019 r. - 8,4%). Dodatkowo zakupy inwestycyjne zajmują tylko 3,9% wydatków ogółem (w zeszłym roku było to 5,2%). Uwagę zwraca także fakt, że udział środków UE to jedynie 6,7% wydatków ogółem (w roku 2020 było to 8,6%, w 2019 r. wykonaliśmy wydatki ze środków unijnych jedynie w 3,3%).
4. zadłużenie miasta to obecnie główny problem na co też zwróciła baczną uwagę Regionalna Izba Obrachunkowa w swej uchwale nr 4200/III/251/2020 z 7 grudnia 2020 roku wydając pozytywną ale z uwagami opinię. Taka opinia zdarza się miastu po raz pierwszy! W 2021 r. planujemy kolejny kredyt w kwocie 12,5 mln zł. wówczas długi łączne wyniosą 110.9 mln zł. co stanowić będzie aż 26,3% rocznych dochodów. Nasze długi spłacać będą następcy, którzy

nastaną po 2023 r. aż przez 15 lat (3 kadencje), bo do 2038 roku i to przy założeniu, że do końca obecnej kadencji nie pożyczymy ani jednej złotówki. Roczne obciążenie długiem wyniesie wówczas od 6,65 - do 10,94 mln zł. kiedy spłata w 2021 roku wyniesie „tylko” 3,6 mln zł. Warto też wiedzieć, że za pożyczone 110.9 mln zł, zapłacimy bankom aż 46,1 mln zł odsetek i prowizji. Pożyczamy 110,9 mln zł a miasto zapłaci do 2038 roku 157,1 mln zł. Taka jest prawda! Ten proces trzeba zahamować.

5. planuje się wykonać z udziałem środków unijnych 13 zadań, głównie to zadania kontynuowane. Powstaje wrażenie, że przesunięcie terminu spłaty emisji obligacji nie służyło, jak wskazywał Pan Prezydent, pozyskaniu środków na współfinansowanie dodatkowych projektów z UE, lecz na pokrycie bieżących niedoborów.
6. główny ciężar wydatków inwestycyjnych to w przeważającej części zadania, które nie zostały zrealizowane w bieżącym roku, np. termomodernizacje budynków (m.in. urząd, szkoły, budynki komunalne), remonty mieszkań program Sorsal - kolejne etapy, oraz bieżące remonty dróg i chodników. W zakresie drogowych projektów mamy budowę jednego łącznika ul. Jagiełły z ul. Węglową oraz budowę drogi gminnej od ul. Konopnickiej i ul. Matejki do ul. Stara Katowicka.
7. w zakresie ochrony środowiska pozytywnie oceniamy realizację zadania rozdzielenia kanalizacji deszczowej od ogólnospławnej, wraz z budową małej retencji w kwocie 13,8 mln zł finansowanego ze środków UE. Jest to zdanie wieloletnie i bardzo ważne z punktu widzenia postępujących zmian klimatycznych i pustynnienia terenów. Warto podkreślić, iż ww. zadanie to aż 30,2% planowanych wydatków inwestycyjnych.

Konkludując i podsumowując nasze prace w trakcie procedury budżetowej stwierdzamy zgodnie, że:

- kiedy Wydział Edukacji odmówił radnym Klubu Kolacji Obywatelskiej dostępu do informacji źródłowych w trakcie analizy budżetu na 2021 roku,
- kiedy dane zamieszczone w działach 801 i 854 są w części nierealne, co pokazaliśmy,
- kiedy uchwała RIO nr 4200/III/251/2020 z 7 grudnia 2020 roku, wskazuje na potencjalne zagrożenia dla przyszłych kadencji, wynikające ze stanu zadłużenia miasta, a które Klub Koalicji Obywatelskiej szczegółowo analizował w oparciu o udostępnione informacje i posiadane dane liczbowe,

to trudno oczekiwać byśmy takiemu stanowi rzeczy bezapelacyjnie udzielili swego poparcia oraz byśmy nie uznali, że w zakresie kredytów i zadłużenia miasta, żyjemy ponad stan, kosztem przyszłych kadencji. W 2038 roku nasze długi spłacać będą jeszcze dzisiaj nienarodzeni! Ten proces należy przerwać i sobie z tym problemem poradzić w nowy sposób. Mamy nadzieję że nas na to stać.

Panie Prezydencie Miasta, budżet na 2021 rok należy uchwalić i to jest właściwy ku temu czas, za który powinni wziąć odpowiedzialność radni większości w Radzie Miasta, my ze swej strony deklarujemy wsparcie i włączenie się w prace nad wskazanymi, obiektywnie istniejącymi problemami, gdyż kierujemy się dobrem miasta. Pozytywnie odpowiemy na Pana zaproszenie do wspólnych prac.

/Małgorzata Gościniak/

/Karina Siwiec-Magielnicka/

/Paweł Siegel/

/Andrzej Gościniak/